

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

920. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavlsvudvalg

72. ÅRGANG 9. APRIL 1970

Forsøg med sorter af opiatvalmue 1965-69

Ved statens forsøgsstationer blev der i 1965-69 gennemført 17 forsøg med sorter af opiatvalmue på lermuldet jord ved Aarslev, Roskilde, Ty-stofte og Ødum. Alle forsøg er medtaget i op-gørelsen.

Forfrugten var i 15 forsøg korn, i 1 forsøg lucerne og i 1 forsøg hamp. Normalt blev der gødet med 15-35 kg P, 65-165 kg K og 75-125 kg N pr. ha i kunstgødning. I 3 forsøg tilførtes der, i stedet for ovennævnte norm, staldgødning + ajle samt et ekstra tilskud af N i kalksalpeter.

Såningen fandt sted fra sidst i marts til først i maj måned og i gennemsnit for alle forsøg den 21. april. Der såedes med 45-56 cm rækkeaf-

stand dog anvendtes ca. 2 kg velspirende og thiram-lindan bejdsset frø pr. ha. Fremspiringen var i de fleste forsøg tilfredsstillende. Forsøget ved Ødum i 1968 måtte dog sås om på grund af dårlig fremspiring ved 1. såning. I 1967 var fremspiringen af Aarslev Luna dårlig ved alle forsøgssteder, men efter blokhakningen var forskellen i plantebestanden dog så lille, at alle forsøgsresultater kunne anvendes.

Efter bladskifte blev valmuerne blokhakket til 20 cm afstand med et gennemsnitligt plantetal på ca. 13 pr. m række. Renholdelse blev foretaget ved håndhakning og radrensning kombineret med hypning for at forebygge væltning.

Tabel 1. Udbytte af frø, råfedt og råprotein samt frøets indhold af råfedt og råprotein

	lkg pr. ha frø (90 pct. tørstof)	kg pr. ha		pct. i frøet	
		råfedt	råprotein	råfedt	råprotein
1965-69, 17 forsøg:					
Aarslev Luna	16,5	677	342	41,0	20,7
Svaløf Flora II.	18,3	756	373	41,2	20,3
Svaløf Indra	17,1	707	349	41,4	20,4
LSD (95 pct.)	(1,4)	(63)	—	—	—
1966-67, 8 forsøg:					
Aarslev Luna	14,7	596	296	40,6	20,2
Svaløf Flora II.	15,5	628	308	40,6	19,9
Svaløf Indra	15,8	645	319	40,9	20,2
Nobel	13,7	550	279	40,1	20,3
1967-69, 9 forsøg:					
Aarslev Luna	16,5	663	345	40,1	20,9
Svaløf Flora II.	18,8	766	385	40,7	20,4
Svaløf Indra	17,5	709	359	40,6	20,5
Marianne	18,8	769	382	40,8	20,3
LSD (95 pct.)	(1,4)	(59)	(28)	—	—

Der var kun spredte og svage sygdomsangreb. I enkelte forsøg var der angreb af bedelus, som blev bekæmpet med kemiske midler.

Svaløf-sorterne og Aarslev Luna har deltaget i 17, Nobel i 8 og Marianne i 9 forsøg. I tabel 1 er som gennemsnitsresultater for henholdsvis 17, 8 og 9 forsøg angivet udbyttetallene for frø, råfedt og råprotein samt frøets procentiske indhold af råfedt og råprotein.

Udbytteforholdene mellem sorterne varierede noget fra forsøg til forsøg (se bilag) og den gennemsnitlige forskel er ikke særlig stor. Flora II gav i opgørelsen med 17 forsøg det største udbytte og i opgørelsen med 9 forsøg sammen med Marianne de største udbytter af frø, råfedt og råprotein. Aarslev Luna ydede i de samme to opgørelser de laveste udbytter. I opgørelsen med 8 forsøg er der stor variation fra forsøg til forsøg, således at gennemsnitsresultaterne ikke viser helt sikre sortsforskelle. Dog ligger Nobel betydeligt under de øvrige sorter – især med hensyn til udbytte af frø og råfedt. De procentiske indhold af råfedt og råprotein udviser kun små forskelle fra sort til sort.

I tabel 2 er anført frøkvalitetsegenskaber, plantehøjde og modningsdato for alle 5 sorter, idet resultaterne for henholdsvis Nobel og Marianne er omregnet til de anførte antal forsøg og derfor direkte kan sammenlignes med de øvrige resultater. Aarslev Luna har det højeste, Nobel og Marianne de laveste syretal, d.v.s. det laveste indhold af frie fedtsyrer i råfedt. Der er kun lidt forskel på sorterens frøvægt, dog har Nobel lidt mindre frø end de øvrige sorter. Plantehøjden udviser ret stor variation med Luna som den højeste og Marianne som den laveste sort. Med hensyn til modningsdato er der

ca. 1 uge imellem den tidligst modne sort – Flora II – og den sildigst modne – Nobel.

Oversigt over sorterne

Aarslev Luna tilhører Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur. Den er tiltrukket ved udvalg i Mahndorfer. Sorten har givet lidt under middel udbytte af frø, råfedt og råprotein. Den er ret høj af vækst, er blåfrøet og har middelstore frø.

Svaløf Flora II ejes af Sveriges Udsædesförening, Svaløf, Sverige. Den er fremkommet ved krydsning af Mahndorfer og Peragis. Flora II har sammen med Marianne givet størst udbytte af frø, råfedt og råprotein. Sorten er blåfrøet og har middelstore frø.

Svaløf Indra har samme ejer som Flora II. Indra er fremkommet gennem udvalg i F_1 af en spontan krydsning mellem varietet E fra Australien og en ukendt sort, formodentlig Peragis. Sorten har ydet middel udbytte af frø og råfedt og omtrent middeludbytte af råprotein. Indra har blå til blågrå frø af middel størrelse.

Nobel tilhører D. J. Van der Have, Holland. Sorten er tiltrukket ved udvalg i hollandsk land-sort. Den har givet under middel udbytte af frø, råfedt og råprotein. Nobel er blåfrøet og har knap middelstore frø. Den er karakteristisk ved at have hvide pletter på bladene i rosetstadiet, især på de først ansatte. Nobel er ret kortstrået og modner sent.

Marianne har samme ejer som Nobel. Marianne er originalavlet ved Institutet for Plante-forædling i Wageningen. Marianne har givet et stort udbytte af frø, råfedt og råprotein. Den har middelstore blå frø og er kortstrået.

Statens Forsøgsstation, Aarslev.

Tabel 2. Syretal, frøvægt, plantehøjde og modningsdato, gns.

	Syretal	Frøvægt, mg	Plante- højde, cm	Modnings- dato
Antal forsøg:	17	13	10	12
Aarslev Luna	5,3	0,60	123	26/8
Svaløf Flora II	4,7	0,60	117	24/8
Svaløf Indra	4,8	0,59	116	25/8
Nobel	4,1	0,57	114	1/9
Marianne	4,1	0,60	105	25/8

Bilag til 920. meddelelse.

Frøudbytte, hkg pr. ha (90 pct. tørstof)

Forsøgssted	År	Aarslev			Svaløf	
		Luna	Flora II	Indra	Nobel	Marianne
Aarslev	1965	19,9	22,6	19,5	—	—
	1966	13,3	13,7	13,7	13,2	—
	1967	17,0	18,5	18,8	13,6	19,9
	1968	21,4	22,6	21,5	—	24,3
	1969	16,8	17,1	16,0	—	17,6
Roskilde	1965	16,1	18,8	16,1	—	—
	1966	13,2	13,4	11,1	11,5	—
	1967	14,7	16,3	14,9	12,4	14,1
	1968	17,5	21,3	19,7	—	22,3
Tystofte	1965	17,7	21,5	18,1	—	—
	1966	19,1	18,3	20,9	18,7	—
	1967	12,2	16,0	15,9	12,6	14,5
	1968	22,0	26,2	22,3	—	27,1
Ødum	1965	17,9	19,2	17,6	—	—
	1966	14,4	15,0	16,0	15,0	—
	1967	13,6	12,6	15,0	12,8	15,6
	1968	13,7	18,7	13,3	—	14,2

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Planteavl kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlskontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 84 50 57. Abonnementsprisen er for 1970 11,25 kr. årlig, incl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

Trykt i 11.000 eksemplarer.